

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Західнодонбаський інститут

МАУП

Кафедра соціально-гуманітарної підготовки та психології

Затверджую:
Директор

Схвалено на засіданні кафедри
Соціально-гуманітарної підготовки та
психології

Протокол № 3 від 21.06.2023 р.
Завідувач кафедри Кучинова Н.М.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Анатомія і фізіологія ЦНС та ВНД

спеціальності: 053 Психологія
(шифр і назва спеціальності)

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
(назва освітнього рівня)

освітньої програми: 053 Психологія
(шифр і назва освітньої програми)

**ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»
Західнодонбаський інститут
Кафедра соціально-гуманітарної підготовки та психології**

Назва дисципліни	Анатомія і фізіологія ЦНС та ВНД
Викладач	Дніпрова Ольга Андріївна, к.мед.н., доцент, доцент кафедри соціально-гуманітарної підготовки та психології
Контактний тел.	063 134 04 23
E-mail:	Kaf_sgp_psychology@ukr.net
Сторінка дисципліни на сайті	

1. Коротка анотація до дисципліни. Формування у студентів теоретичних знань із закономірностями організації нервової системи людини, сформувані уявлення про механізми діяльності нервової системи. При вивченні предмета слід пам'ятати, що функціонування нервової системи є основою формування психічних явищ, а процеси функціонування нервових структур значною мірою визначаються їх будовою і взаємозв'язками. Тому, вивчаючи анатомію і фізіологію нервової системи студенти повинні звертати увагу на особливості будови різних відділів нервової системи

2. Мета вивчення дисципліни «Анатомія і фізіологія ЦНС та ВНД» – є формування знань про основні принципи будови і функціонування мозку на системному, органному, тканинному та клітинному рівнях.

3. Завдання навчальної дисципліни: ознайомити студентів з основами будови і функціями центральної нервової системи; опанувати фундаментальні поняття, закони та теорії нейрофізіологічних механізмів психічної діяльності людини; сформувані у студентів науковий світогляд; ознайомити майбутніх психологів з основними типами застосування методів дослідження структурно-фізіологічних аспектів ЦНС в психолого- і медико-діагностичних цілях.

4. Програмні результати навчання: У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати будову та функції нервової системи, ВНД. Сформувані уявлення про організацію нервової системи людини, сформувані уявлення про фізіологічні процеси, що забезпечують нормальне функціонування нервової системи. Сформувані уявлення про роль нервової системи у забезпеченні основних психічних функцій.

5. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
«Анатомія і фізіологія ЦНС та ВНД»		
Курс	2	2
Семестр	3,4	3,4
Обсяг кредитів	8	8
Обсяг годин, в тому числі:	240	240
Аудиторні	73	12
Модульний контроль	8	-
Семестровий контроль	4	4
Самостійна робота	167	228
Форма семестрового контролю	<i>Залік, Екзамен</i>	<i>Залік, Екзамен</i>

6. Статус дисципліни: обов'язкова.

7. Пререквізити: вивчення навчальної дисципліни «Анатомія і фізіологія ЦНС та ВНД» студенти спираються на знання, здобуті перш за все взаємопов'язано з дисципліною «Основи біології, генетики людини та антропології», «Психофізіології» та інших суміжних психологічних наук.

8. Політика курсу: студент має дотримуватися у навчальній діяльності правил академічної доброчесності, які ґрунтуються на фундаментальних цінностях: чесності, довіри, справедливості, поваги та відповідальності. Обов'язково відвідувати навчальні заняття, виявляти активність під час семінарсько-практичних занять, своєчасно та в повному обсязі виконувати завдання самостійної роботи, відпрацьовувати пропущені заняття, не допускати списування під час виконання завдань модульного та підсумкового контролю та плагіату при виконанні творчих завдань та дослідницької роботи.

10. Зміст дисципліни.

Змістовий модуль I. Основи анатомії та фізіології нервової системи.

Тема 1. Вступ. Предмет і завдання анатомії і фізіології нервової системи

Тема 2. Закономірності росту і розвитку організму людини

Тема 3. Історія розвитку анатомії та фізіології НС і ВНД.

Тема 4. Зв'язок фізіології і анатомії ВНД з іншими науками.

Змістовий модуль II. Будова нервової системи

Тема 5. Загальна характеристика нервової системи

Тема 6. Значення центральної нервової системи. Поняття про нервові центри та їх властивості

Тема 7. Спинний мозок

Тема 8. Головний мозок. Стовбур головного мозку

Тема 9. Довгастий і задній мозок

Тема 10. Середній і проміжний мозок

Тема 11. Кінцевий мозок

Тема 12. Вегетативна нервова система: симпатична та парасимпатична, її еволюція

Тема 13. Периферична нервова система

Тема 14. Загальне поняття про фізіологію вищої нервової діяльності

Змістовий модуль III. Основи фізіології НС і ВНД

Тема 15. Предмет та завдання фізіології ЦНС і ВНД

Тема 16. Функції окремих структур ЦНС

Тема 17. Соматична і вегетативна нервова система

Змістовий модуль IV. Фізіологія аналізаторних систем і довільних рухів

Тема 18. Функціональна спільність окремих аналізаторів

Тема 19. Організація довільних рухів

Тема 20. Механізми утворення умовних рефлексів (УР)

Тема 21. Перша і друга сигнальні системи

Тема 22. Види і форми пам'яті

Тема 23. Характеристика основних типів ВНД

Тема 24. Інстинкти і їх значення

10. Форми і методи навчання: основними видами навчальних аудиторних занять є лекції, семінарсько-практичні заняття, лабораторні роботи, консультації.

11. Модульний контроль.

Студентами пропонуються модульна контрольна робота, яка складається з:

1. Тестових завдань (15-20);
2. Завдань відкритого типу, які передбачають аргументовані відповіді.
3. Практичне завдання.

Критерії оцінки виконання модульних контрольних завдань

№ п\п	Критерії оцінки знань студента виявлених під час проведення модульного контролю	кількість балів
1.	Студент в процесі виконання роботи дає правильні відповіді на всі тестові завдання, виявляє високий рівень знань теоретичного матеріалу. Викладає свою відповідь системно, логічно, впевнено та правильно. При виконанні практичного завдання аргументує власну позицію, робить висновки, тощо.	25 балів
2.	Студент має достатній рівень знань теоретичного матеріалу, на тестові завдання дає, переважно, правильні відповіді, однак допускає певні неточності у визначеннях. Не завжди коректно і повно аргументує відповідь на завдання відкритого типу. В практичному завданні допускає узагальнення, не конкретизуючи власну позицію, рішення тощо.	15 бали
3	Студент має задовільний рівень знань теоретичного матеріалу, не на всі поставлені запитання дає відповіді, допускає певні неточності у визначеннях базових категорій (правильно дає відповідь на 1/3 поставлених тестових завдань). Не завжди належним чином, поверхово розкриває завдання відкритого типу. В практичному завданні констатує часткову відповідь, але не аргументує.	10 бали
4.	Студент дає неправильні відповіді на тестові запитання (менше 1/3 правильних відповідей). Виявляє неналежний рівень знань теоретичного матеріалу, неспроможний послідовно і правильно аргументувати свою відповідь на запитання відкритого типу. Не орієнтується у виконанні практичного завдання, або допускає суттєві недоліки та помилкові судження при розв'язанні ситуативних завдань.	0 балів

12. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання: залік, екзамен

Екзамен проводиться в письмовій формі (3 теоретичних питання та практичне завдання), за відповідь на які максимально можливо отримати 100 балів.

Перерахування у традиційну систему:

- 1) **90-100** балів – студент дав правильні та повні відповіді на всі завдання - «відмінно»;
- 2) **75-89** балів – студент виконав всі завдання, однак допускає певні неточності у визначеннях базових категорій, які не впливають на правильність відповіді в цілому – «добре»;
- 3) **60-74** бали - студент відповів недостатньо повно і конкретно на поставлені запитання та завдання– «задовільно»;
- 4) **0-59** балів – студент дав неправильні відповіді на поставлені запитання, виявляє неналежний рівень знань теоретичного матеріалу, неспроможний послідовно і правильно аргументувати свою відповідь або не надає відповіді взагалі - «незадовільно».

13. Загальна підсумкова оцінка (в балах) складається із результатів поточної роботи студента на аудиторних заняттях, результатів модульних контрольних робіт, виконання завдань самостійної роботи та результатів екзамену.

14. Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

15. Рекомендована література:

1. Анатомія, фізіологія, еволюція нервової системи. – Маруненко І.М., Неведомська Є.О., Волковська Г.І. – К.: ЦУЛ, 2019. – 184 с.

2. Анатомія і еволюція центральної нервової системи Навчальний посібник для студентів спеціальності «Психологія» Купчак С. В., Грицуляк В. Б., Долинко Н. П., Халло О. Є. ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2019. 139 с.

3. Боярчук О. Д. Анатомія та еволюція нервової системи: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / О. Д. Боярчук ; Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка» – Луганськ: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2014. – 395 с.

4. Коляденко Г.І. Анатомія людини: Підруч. – 3-тє вид. – К.: Либідь, 2005. – 384 с.

5. Корінчак Л.М. Основи анатомії та фізіології нервової діяльності людини: Навчально-методичний посібник. – Умань ВПЦ «Візаві», 2014. – 220с.

6. Купчак С. В. Анатомія та еволюція центральної нервової системи : курс лекцій / Степан Васильович Купчак. – Івано-Франківськ : Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2009. – 150 с. : іл.

7. Майдіков Ю.Л., Корсун С.І. Нервова система і психічна діяльність людини: Навч. посіб. – К., Магістр-XXI сторіччя, 2007. – 280 с.

8. Основи анатомії та фізіології нервової діяльності людини : навч.-метод. посіб. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини; уклад. Л. М. Корінчак. – 2-ге вид., допов. – Умань : Візаві, 2023. 255 с.

9. Плахтій П., Кучерук О. Фізіологія людини. Нейрогуморальна регуляція функцій. К.: ВД «Професіонал», 2006. 200 с.

10. Свиридов О.І. Анатомія людини. Підручник за ред. І.І.Бобрика. – К.: Вища школа, 2001. – 399 с.